ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 16.7.2025
COM(2025) 408 final

Σύσταση για

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

με την οποία εγκρίνεται η έναρξη διαπραγματεύσεων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας για έναν κοινό υγειονομικό και φυτοϋγειονομικό χώρο μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου όσον αφορά τη Μεγάλη Βρετανία και για τη σύνδεση των συστημάτων εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ένωσης

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. 1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΣΥΣΤΑΣΗΣ

1.1. Αιτιολόγηση και στόχοι της σύστασης

Την 1η Φεβρουαρίου 2020 το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας (στο εξής: Ηνωμένο Βασίλειο) αποχώρησε από την Ευρωπαϊκή Ένωση (στο εξής: Ένωση) και από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (στο εξής: Ευρατόμ). Η σχέση διέπεται από δύο συμφωνίες:

– Τη συμφωνία αποχώρησης[1]. Το πρωτόκολλο για τις Ιρλανδία / Βόρεια Ιρλανδία που αναφέρεται πλέον ως «πλαίσιο του Ουίνδσορ»[2], το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της συμφωνίας αποχώρησης.

– Τη συμφωνία εμπορίου και συνεργασίας[3].

Στις 19 Μαΐου 2025 η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο πραγματοποίησαν την πρώτη τους σύνοδο κορυφής και εξέδωσαν κοινή δήλωση, στην οποία επιβεβαιώνεται η δέσμευση για την πλήρη, έγκαιρη και πιστή εφαρμογή της συμφωνίας αποχώρησης, συμπεριλαμβανομένων του πλαισίου του Ουίνδσορ και της συμφωνίας εμπορίου και συνεργασίας. Εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για το ανανεωμένο θεματολόγιο συνεργασίας ΕΕ–Ηνωμένου Βασιλείου — Κοινή αντίληψη[4], που συμφωνήθηκε μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η κοινή αντίληψη ήταν το αποτέλεσμα διερευνητικών συνομιλιών και καθορίζει την πολιτική συμφωνία επί σειράς βασικών παραμέτρων ως προς τις μελλοντικές εργασίες που θα πραγματοποιηθούν σχετικά με τις συμφωνίες για έναν κοινό υγειονομικό και φυτοϋγειονομικό χώρο και τη σύνδεση των συστημάτων εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών, ενώ παράλληλα υπενθυμίζεται ότι οι δυο πλευρές θα αναλάβουν ταχέως τις εν λόγω δεσμεύσεις σύμφωνα με τις αντίστοιχες διαδικασίες και τα αντίστοιχα νομικά πλαίσια.

α) Κοινός υγειονομικός και φυτοϋγειονομικός χώρος

Από την 1η Ιανουαρίου 2021 η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο είναι δύο χωριστοί υγειονομικοί και φυτοϋγειονομικοί χώροι, με χωριστή νομοθεσία και χωριστές πολιτικές, με εξαίρεση το Ηνωμένο Βασίλειο όσον αφορά τη Βόρεια Ιρλανδία, όπου εφαρμόζονται οι υγειονομικοί και φυτοϋγειονομικοί κανόνες της Ένωσης δυνάμει του πλαισίου του Ουίνδσορ.

Όσον αφορά τη Μεγάλη Βρετανία, από την 1η Ιανουαρίου 2021 η Ένωση εφαρμόζει τους κανόνες του κεκτημένου της για υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά θέματα, καθώς και το σχετικό κεκτημένο ως προς τα πρότυπα εμπορίας και τις άλλες απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων σχετικά με την πιστοποίηση, τους ελέγχους και τις

---

[1] Συμφωνία για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (ΕΕ L 29 της 31.1.2020, σ. 7) (στο εξής: συμφωνία αποχώρησης).

[2] Κοινή δήλωση αριθ. 1/2023 της Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου στη μικτή επιτροπή που συγκροτήθηκε με τη συμφωνία για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας της 24ης Μαρτίου 2023 (ΕΕ L 102 της 17.4.2023, σ. 87).

[3] Συμφωνία εμπορίου και συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, αφενός, και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, αφετέρου (ΕΕ L 149 της 30.4.2021, σ. 10) (στο εξής: συμφωνία εμπορίου και συνεργασίας).

[4] Ανανεωμένο θεματολόγιο για τη συνεργασία Ευρωπαϊκής Ένωσης–Ηνωμένου Βασιλείου — Κοινή αντίληψη, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/statement_25_1267.

ουσιαστικές απαιτήσεις που εφαρμόζονται στις μετακινήσεις εμπορευμάτων από/προς τρίτες χώρες. Οι έλεγχοι αυτοί περιλαμβάνουν ιδίως ελέγχους εγγράφων και ταυτότητας, καθώς και φυσικούς ελέγχους, με σκοπό να διασφαλίζεται ότι τα εμπορεύματα πληρούν τους όρους που προβλέπονται στα ενωσιακά πρότυπα για την υγεία, την ασφάλεια και την ποιότητα. Το Ηνωμένο Βασίλειο ανέβαλε πολλές φορές την πλήρη εφαρμογή των συνοριακών ελέγχων κατά την είσοδο από την Ένωση. Τον Ιανουάριο του 2024 άρχισε να εφαρμόζει μέτρα στις εισαγωγές από την Ένωση, στα οποία περιλαμβάνονταν υγειονομικοί και φυτοϋγειονομικοί έλεγχοι και πιστοποίηση, εκ των προτέρων κοινοποίηση των εισαγωγών και έλεγχοι εγγράφων, ταυτότητας και φυσικοί έλεγχοι στα σύνορα, καθώς και σημαντικά τέλη επιθεώρησης. Ανακοινώθηκαν επίσης πρόσθετες εξακριβώσεις και έλεγχοι, των οποίων ωστόσο η εφαρμογή καθυστέρησε στη συνέχεια. Ειδικότερα, στις 2 Ιουνίου 2025 η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου ανακοίνωσε ότι οι έλεγχοι των οπωροκηπευτικών μεσαίου κινδύνου θα αναβληθούν έως τον Ιανουάριο του 2027 ενόψει της δέσμευσης που αναλήφθηκε κατά τη σύνοδο κορυφής της 19ης Μαΐου 2025 μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου. Ομοίως, το Ηνωμένο Βασίλειο ανέβαλε τη θέσπιση απαιτήσεων πιστοποίησης και ελέγχων σε σχέση με τα βιολογικά προϊόντα και τα πρότυπα εμπορίας έως την 1η Φεβρουαρίου 2027.

Ένας κοινός υγειονομικός και φυτοϋγειονομικός χώρος μεταξύ της Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου θα διευκολύνει το εμπόριο προϊόντων που υπόκεινται σε υγειονομικούς και φυτοϋγειονομικούς ή άλλους σχετικούς κανόνες που αναφέρονται ανωτέρω. Θα έχει ως αποτέλεσμα η συντριπτική πλειονότητα των μετακινήσεων των ζώων, των ζωικών προϊόντων, των φυτών και των φυτικών προϊόντων μεταξύ της Μεγάλης Βρετανίας και της Ένωσης να πραγματοποιούνται χωρίς τα πιστοποιητικά ή τους ελέγχους που επί του παρόντος είναι απαραίτητοι ή αναμενόμενοι. Θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι δεν τίθεται σε κίνδυνο η εσωτερική αγορά της Ένωσης ή η συνολική προσέγγισή της όσον αφορά τους υγειονομικούς και φυτοϋγειονομικούς κινδύνους, καθώς και όσον αφορά τα πρότυπα τροφίμων. Συνεπώς, η συμφωνία θα πρέπει να διασφαλίζει υψηλό επίπεδο προστασίας από υγειονομικούς και φυτοϋγειονομικούς κινδύνους και κατάλληλο επίπεδο προστασίας των καταναλωτών στην Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο.

β) Σύνδεση των συστημάτων εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ένωσης

Από την 1η Ιανουαρίου 2021 η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο εφαρμόζουν χωριστά συστήματα εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, με εξαίρεση το Ηνωμένο Βασίλειο όσον αφορά τη Βόρεια Ιρλανδία, όπου εφαρμόζεται το σύστημα εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της Ένωσης στον βαθμό που σχετίζεται με τις αγορές χονδρικής πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με το άρθρο 9 και το παράρτημα 4 του πλαισίου του Ουίνδσορ.

Τα συστήματα εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου έχουν πολλά κοινά χαρακτηριστικά σχεδιασμού. Ωστόσο, τα δύο συστήματα άρχισαν να αποκλίνουν από το 2021, για παράδειγμα όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής τους (π.χ. από το 2024 το σύστημα εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της Ένωσης καλύπτει τις εγχώριες και διεθνείς θαλάσσιες μεταφορές και έχει ευρύτερο πεδίο εφαρμογής όσον αφορά τις διεθνείς αεροπορικές μεταφορές) και το επίπεδο των δικαιωμάτων. Οι αποκλίσεις αυτές συμβάλλουν στη δημιουργία διαφορετικών τιμών ανθρακούχων εκπομπών στην Ένωση και στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Η σύνδεση των συστημάτων εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ένωσης θα εξυπηρετήσει τους στόχους βιωσιμότητας αμφότερων των μερών. Θα προωθήσει τους ισότιμους όρους ανταγωνισμού μεταξύ της Ένωσης και του

Ηνωμένου Βασιλείου και θα μειώσει τον κίνδυνο διαρροής άνθρακα. Επιπλέον, θα ενισχυθεί η βεβαιότητα όσον αφορά τη διαμόρφωση της τιμής των ανθρακούχων εκπομπών, θα αυξηθεί η ρευστότητα στις αγορές ανθρακούχων εκπομπών και θα εξαλειφθεί η ανάγκη εφαρμογής των μηχανισμών συνοριακής προσαρμογής άνθρακα των αντίστοιχων μερών σε προϊόντα που προέρχονται από το άλλο μέρος.

1.2. Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής

Συμφωνία εμπορίου και συνεργασίας

Η συμφωνία εμπορίου και συνεργασίας περιέχει διατάξεις σχετικά με τα μέτρα υγειονομικής και φυτοϋγειονομικής προστασίας και την εμπορία εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Όσον αφορά τα μέτρα υγειονομικής και φυτοϋγειονομικής προστασίας, οι διατάξεις αυτές έχουν ως βάση δύο χωριστούς υγειονομικούς και φυτοϋγειονομικούς χώρους. Με βάση την παραδοχή αυτήν, στη συμφωνία εμπορίου και συνεργασίας προβλέπεται συνεργασία με στόχο την προστασία της ζωής ή της υγείας των ανθρώπων, των ζώων και των φυτών· προωθείται η εφαρμογή της συμφωνίας του ΠΟΕ για την εφαρμογή μέτρων υγειονομικής και φυτοϋγειονομικής προστασίας· διασφαλίζεται ότι τα μέτρα υγειονομικής και φυτοϋγειονομικής προστασίας δεν δημιουργούν περιττά εμπόδια στο εμπόριο· ενισχύονται περισσότερο η διαφάνεια και η κατανόηση των μέτρων αυτών· ενισχύεται η συνεργασία για την καταπολέμηση της μικροβιακής αντοχής, την προώθηση βιώσιμων συστημάτων τροφίμων, την καλή μεταχείριση των ζώων και την ηλεκτρονική πιστοποίηση· ενισχύεται η συνεργασία στο πλαίσιο των σχετικών διεθνών οργανισμών για την ανάπτυξη διεθνών προτύπων, κατευθυντήριων γραμμών και συστάσεων για την υγεία των ζώων, την ασφάλεια των τροφίμων και την υγεία των φυτών, ενώ προωθείται και η εφαρμογή τους. Όσον αφορά τα βιολογικά προϊόντα, στη συμφωνία εμπορίου και συνεργασίας, ιδίως στο παράρτημα 14, θεσπίζεται αμοιβαία αναγνώριση της ισοδυναμίας των κανόνων βιολογικής παραγωγής της ΕΕ και του Ηνωμένου Βασιλείου.

Όσον αφορά τη σύνδεση των συστημάτων εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ένωσης, το άρθρο 392 παράγραφος 6 της συμφωνίας εμπορίου και συνεργασίας προβλέπει ότι η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο εξετάζουν σοβαρά τη σύνδεση των αντίστοιχων συστημάτων τους για την τιμολόγηση του άνθρακα με τρόπο που να διαφυλάσσει την ακεραιότητα των συστημάτων αυτών και να προβλέπει τη δυνατότητα αύξησης της αποτελεσματικότητάς τους.

Οι νέες συμφωνίες θα πρέπει i) να εγγυώνται τη δυναμική ευθυγράμμιση με όλους τους σχετικούς κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ii) να διασφαλίζουν ομοιόμορφη ερμηνεία, iii) να περιλαμβάνουν μηχανισμό επίλυσης διαφορών με τη σύσταση ανεξάρτητου διαιτητικού δικαστηρίου βάσει της συμφωνίας εμπορίου και συνεργασίας, όπου το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης λειτουργεί ως η ανώτατη αρχή που αποφαίνεται επί όλων των ζητημάτων του δικαίου της ΕΕ και iv) να περιλαμβάνουν έναν αξιόπιστο μηχανισμό για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις αποφάσεις του διαιτητικού δικαστηρίου, για παράδειγμα μέσω της δυνατότητας θέσπισης κατάλληλων μέτρων για την προστασία των συμφερόντων της Ένωσης και της δυνατότητας λήψης αμοιβαίων αντιμέτρων μεταξύ των νέων συμφωνιών και μεταξύ των εν λόγω συμφωνιών και των τομέων που καλύπτονται από τη συμφωνία εμπορίου και συνεργασίας.

Θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι: i) οι δομές διακυβέρνησης των υφιστάμενων συμφωνιών, ιδίως της συμφωνίας εμπορίου και συνεργασίας, χρησιμοποιούνται με ορθό τρόπο και ii) η ρήτρα των μέτρων διασφάλισης που προβλέπεται στη συμφωνία εμπορίου και συνεργασίας (άρθρο 773 της εν λόγω συμφωνίας) εφαρμόζεται στις νέες συμφωνίες.

Συμφωνία αποχώρησης συμπεριλαμβανομένου του πλαισίου του Ουίνδσορ

Στο πλαίσιο του Ουίνδσορ ένα σύνολο διατάξεων της σχετικής ενωσιακής νομοθεσίας καθίσταται αυτομάτως εφαρμοστέο στο Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού σε σχέση με τη Βόρεια Ιρλανδία, με στόχο την αποφυγή σκληρών συνόρων στην ιρλανδική νήσο. Το πλαίσιο του Ουίνδσορ θα εξακολουθήσει να εφαρμόζεται όσον αφορά τόσο τα μέτρα υγειονομικής και φυτοϋγειονομικής προστασίας όσο και την ενιαία αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

Επομένως, οι δύο προβλεπόμενες συμφωνίες σχετικά με τη δημιουργία ενός κοινού υγειονομικού και φυτοϋγειονομικού χώρου και τη σύνδεση των συστημάτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου θα ισχύουν παράλληλα και με την επιφύλαξη του πλαισίου του Ουίνδσορ, όπως περιγράφεται κατωτέρω.

α) Όσον αφορά τα μέτρα υγειονομικής και φυτοϋγειονομικής προστασίας:

– Το σχετικό κεκτημένο της Ένωσης θα εξακολουθήσει να ισχύει στο Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού σε σχέση με τη Βόρεια Ιρλανδία δυνάμει του πλαισίου του Ουίνδσορ, και ειδικότερα δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 4 και του άρθρου 13 παράγραφοι 1 και 3 του πλαισίου σε συνδυασμό με τα σχετικά μέρη του παραρτήματος 2·

– Η υλοποίηση, η εφαρμογή, η εποπτεία και η επιβολή του κεκτημένου της Ένωσης που ισχύει στο Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού σε σχέση με τη Βόρεια Ιρλανδία, όπως ορίζεται στο άρθρο 12 του πλαισίου του Ουίνδσορ, θα εξακολουθήσουν να είναι σε ισχύ.

Μετά τη σύναψη συμφωνίας ΕΕ–Ηνωμένου Βασιλείου για έναν κοινό υγειονομικό και φυτοϋγειονομικό χώρο, και μόνο για όσο χρόνο τηρείται πλήρως η εν λόγω συμφωνία, πρόθεση είναι να διασφαλιστεί ότι τα οφέλη που απορρέουν από τη συμφωνία θα επεκταθούν εξίσου στα υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά θέματα που άπτονται της μετακίνησης εμπορευμάτων προς τη Βόρεια Ιρλανδία από άλλα μέρη του Ηνωμένου Βασιλείου, μέσω της αλληλεπίδρασης της εν λόγω συμφωνίας με το πλαίσιο του Ουίνδσορ.

Αυτό σημαίνει ότι η συντριπτική πλειονότητα των μετακινήσεων των ζώων, των ζωικών προϊόντων, των φυτών και των φυτικών προϊόντων μεταξύ της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας θα πραγματοποιείται χωρίς τα πιστοποιητικά ή τους ελέγχους που επί του παρόντος είναι απαραίτητοι ή αναμενόμενοι. Επιπλέον, θα καταργηθούν απαιτήσεις όπως η επισήμανση «Not for EU» (Όχι για την ΕΕ) για συγκεκριμένα αγροδιατροφικά προϊόντα λιανικής πώλησης, καθώς τόσο η ΕΕ όσο και το Ηνωμένο Βασίλειο θα υπόκεινται στους ίδιους κανόνες και πρότυπα υγειονομικής και φυτοϋγειονομικής προστασίας, ενώ ο προορισμός ή η κατανάλωση των εν λόγω εμπορευμάτων δεν θα περιορίζεται πλέον στη Βόρεια Ιρλανδία χωρίς περαιτέρω μετακίνηση στην ΕΕ.

Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή θα προτείνει να κινηθούν οι αναγκαίες διαδικασίες προκειμένου να προστεθούν στο σχετικό παράρτημα του πλαισίου του Ουίνδσορ οι σχετικές ενωσιακές πράξεις που αφορούν τη μελλοντική συμφωνία ΕΕ–Ηνωμένου Βασιλείου για έναν κοινό υγειονομικό και φυτοϋγειονομικό χώρο, καθώς και να κατατεθούν στοχευμένες τροποποιήσεις στη σχετική νομοθεσία της Ένωσης που εφαρμόζεται στο Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού σε σχέση με τη Βόρεια Ιρλανδία. Οι εν λόγω τροποποιήσεις μπορεί να περιλαμβάνουν i) στοιχεία που αφορούν την επέκταση των οφελών της μελλοντικής συμφωνίας στις μετακινήσεις εμπορευμάτων μεταξύ της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας και τις αντίστοιχες διασφαλίσεις και ii) διατάξεις που καθορίζουν τους όρους για την πλήρη ή μερική διατήρηση των υφιστάμενων διευκολύνσεων σε υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά θέματα βάσει του πλαισίου του Ουίνδσορ, όπου είναι σκόπιμο. Το περιεχόμενο των εν λόγω τροποποιήσεων, συμπεριλαμβανομένων των κατάλληλων μέτρων διασφάλισης, μπορεί να καθοριστεί μόνον αφού ολοκληρωθούν οι διαπραγματεύσεις για τη

συμφωνία ΕΕ–Ηνωμένου Βασιλείου σχετικά με τη δημιουργία κοινού υγειονομικού και φυτοϋγειονομικού χώρου και αφού καταστούν γνωστά το ακριβές πεδίο εφαρμογής και το περιεχόμενο της προβλεπόμενης συμφωνίας.

β) Όσον αφορά τη σύνδεση των συστημάτων εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ένωσης:

Η συμφωνία σύνδεσης του συστήματος εμπορίας εκπομπών της Ένωσης με το σύστημα εμπορίας εκπομπών του Ηνωμένου Βασιλείου θα πρέπει να ισχύει τόσο για την Ένωση όσο και για το Ηνωμένο Βασίλειο. Όσον αφορά τη Βόρεια Ιρλανδία και τις αγορές χονδρικής πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας, θα εξακολουθήσουν να ισχύουν οι ρυθμίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 9 και στο παράρτημα 4 του πλαισίου του Ουίνδσορ.

1.3. Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης

Οφέλη από ισότιμους όρους ανταγωνισμού

Αμφότερες οι συμφωνίες θα διασφαλίζουν ισότιμους όρους ανταγωνισμού για τους φορείς εκμετάλλευσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στο Ηνωμένο Βασίλειο. Η συμφωνία για έναν κοινό υγειονομικό και φυτοϋγειονομικό χώρο θα διασφαλίσει την τήρηση κοινών προτύπων και την κανονιστική ευθυγράμμιση με τους κανόνες της Ένωσης. Στην περίπτωση της εμπορίας εκπομπών, η συμφωνία σύνδεσης των συστημάτων εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ένωσης θα διασφαλίσει την επίτευξη τουλάχιστον των ίδιων φιλόδοξων στόχων για απανθρακοποίηση, μειώνοντας κατ' επέκταση τον κίνδυνο διαρροής άνθρακα και στρέβλωσης του ανταγωνισμού, καθώς επίσης το ίδιο πεδίο εφαρμογής (εκτός από την ατομική θέρμανση των κατοικιών) και την κανονιστική ευθυγράμμιση με τους σχετικούς κανόνες της Ένωσης.

Η συμφωνία σύνδεσης των συστημάτων εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ένωσης θα πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/956 για τη θέσπιση μηχανισμού συνοριακής προσαρμογής άνθρακα (στο εξής: κανονισμός για τον ΜΣΠΑ). Ως εκ τούτου, μόλις τεθεί σε ισχύ η συμφωνία, ο κανονισμός για τον ΜΣΠΑ δεν θα εφαρμόζεται σε εμπορεύματα καταγωγής Ηνωμένου Βασιλείου. Ομοίως, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν θα εφαρμόζει τον δικό του ΜΣΠΑ σε εμπορεύματα καταγωγής Ένωσης.

Διμερή εμπορικά οφέλη

Η συμφωνία για έναν κοινό υγειονομικό και φυτοϋγειονομικό χώρο θα διευκολύνει το εμπόριο με την εξάλειψη της ανάγκης πιστοποίησης και συστηματικών συνοριακών ελέγχων στα προϊόντα και στα πρότυπα που καλύπτονται από τη συμφωνία, και με παράλληλη διατήρηση υψηλών προτύπων προστασίας της δημόσιας υγείας, της υγείας των ζώων και των φυτών, καθώς και υψηλών προτύπων τροφίμων.

Βιωσιμότητα και οφέλη για το κλίμα

Το σύστημα εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της Ένωσης αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο της πολιτικής της για το κλίμα, με στόχο τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου με οικονομικά αποδοτικό τρόπο σε ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων. Σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», το σύστημα εμπορίας θέτει ένα όριο και επιβάλλει τιμή ανθρακούχων εκπομπών στις εκπομπές από τους τομείς της ενέργειας και της βιομηχανίας καθώς και των αεροπορικών μεταφορών, οι οποίοι ευθύνονται για περίπου το 40 % των συνολικών εκπομπών της Ένωσης. Το σύστημα χρησιμοποιεί τις δυνάμεις της αγοράς για τον

καθορισμό της τιμής των ανθρακούχων εκπομπών, το οποίο δημιουργεί κίνητρα για τη μείωση των εκπομπών στις περιπτώσεις που είναι οικονομικά αποδοτικότερο. Οι τιμές των ανθρακούχων εκπομπών διαμορφώνουν επίσης τα έσοδα που επενδύονται στη δράση για το κλίμα και στην ενεργειακή μετάβαση.

Η συμφωνία για τη σύνδεση των συστημάτων εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ένωσης θα δώσει τη δυνατότητα στην ΕΕ να αξιοποιήσει αυτά τα οφέλη σε διμερές πλαίσιο και θα στηρίξει την ανάπτυξη μιας εύρυθμα λειτουργούσας διεθνούς αγοράς ανθρακούχων εκπομπών μέσω της σύνδεσης των συστημάτων εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου. Πρόκειται για μακροπρόθεσμο στόχο της Ένωσης· ειδικότερα αποτελεί μέσο για την επίτευξη των στόχων για το κλίμα που προβλέπονται στη συμφωνία του Παρισιού που εγκρίθηκε τον Δεκέμβριο του 2015.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

2.1. Διαδικαστική νομική βάση

Το άρθρο 218 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΣΛΕΕ) προβλέπει ότι η Επιτροπή, όταν η σχεδιαζόμενη συμφωνία δεν αφορά αποκλειστικά ή κυρίως την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας, υποβάλλει συστάσεις στο Συμβούλιο. Το Συμβούλιο εκδίδει απόφαση που επιτρέπει την έναρξη των διαπραγματεύσεων και ορίζει τον διαπραγματευτή ή τον επικεφαλής της διαπραγματευτικής ομάδας της Ένωσης.

Το άρθρο 218 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ προβλέπει ότι το Συμβούλιο μπορεί να απευθύνει οδηγίες διαπραγμάτευσης στον διαπραγματευτή και να ορίζει ειδική επιτροπή η οποία θα δίνει οδηγίες στον διαπραγματευτή.

Η Επιτροπή συνιστά την έναρξη διαπραγματεύσεων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου για τη σύναψη δύο διεθνών συμφωνιών, από τις οποίες μία θα αφορά τη δημιουργία κοινού υγειονομικού και φυτοϋγειονομικού χώρου και μία τη σύνδεση των συστημάτων εμπορίας εκπομπών του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ένωσης. Η Επιτροπή θα οριστεί διαπραγματευτής.

Η διαδικαστική νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση με την οποία εγκρίνεται η έναρξη διαπραγματεύσεων για τις δύο προβλεπόμενες συμφωνίες είναι το άρθρο 218 παράγραφοι 3 και 4 της ΣΛΕΕ.

2.2. Ουσιαστική νομική βάση

Η παρούσα πρόταση αφορά τη διαπραγμάτευση δύο διαφορετικών συμφωνιών που θα εμπίπτουν σε δύο διαφορετικές ουσιαστικές νομικές βάσεις.

Σύμφωνα με τις γνωμοδοτήσεις 1/94[5] και 2/15[6] του ΔΕΕ, οι συμφωνίες με τρίτες χώρες που αφορούν υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά θέματα αποτελούν μέρος της κοινής εμπορικής πολιτικής σύμφωνα με το άρθρο 207 της ΣΛΕΕ. Επομένως, η ουσιαστική νομική βάση μιας συμφωνίας μεταξύ της Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου για έναν κοινό υγειονομικό και

[5] Γνωμοδότηση του Δικαστηρίου της 15ης Νοεμβρίου 1994, γνωμοδότηση 1/94, Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 1994 I-05267.

[6] Γνωμοδότηση του Δικαστηρίου της 16ης Μαΐου 2017, γνωμοδότηση 2/15 *(ΕΕ C 239 της 24.7.2017, σ. 3).*

φυτοϋγειονομικό χώρο θα πρέπει να είναι το άρθρο 207 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο της ΣΛΕΕ.

Συνάπτεται συμφωνία για τη σύνδεση των συστημάτων εμπορίας εκπομπών του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ένωσης βάσει του άρθρου 192 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

2.3. Αρμοδιότητα της Ένωσης

Δεδομένου ότι η νομική βάση μιας συμφωνίας για έναν κοινό υγειονομικό και φυτοϋγειονομικό χώρο εμπίπτει στην κοινή εμπορική πολιτική, η Ένωση έχει αποκλειστική αρμοδιότητα για τη σύναψη της εν λόγω συμφωνίας σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

Επίσης, η Ένωση έχει αποκλειστική αρμοδιότητα να συνάψει τη συμφωνία για τη σύνδεση των συστημάτων εμπορίας εκπομπών του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ.

2.4. Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)

Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3 της ΣΕΕ, η αρχή της επικουρικότητας δεν εφαρμόζεται στους τομείς που υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της ΕΕ.

2.5. Η επιλογή του διαπραγματευτή

Δεδομένου ότι οι προβλεπόμενες συμφωνίες καλύπτουν αποκλειστικά θέματα πλην εκείνων του τομέα της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, η Επιτροπή πρέπει να οριστεί ως διαπραγματευτής σύμφωνα με το άρθρο 218 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ.

2.6. Αναλογικότητα

Η δράση της Ένωσης δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων πολιτικής που αφορούν τη δημιουργία κοινού υγειονομικού και φυτοϋγειονομικού χώρου και τη σύνδεση των συστημάτων εμπορίας εκπομπών του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ένωσης.

2.7. Επιλογή της νομικής πράξης

Η παρούσα σύσταση για απόφαση του Συμβουλίου υποβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 218 παράγραφοι 3 και 4 της ΣΛΕΕ, στις οποίες προβλέπεται η έκδοση απόφασης του Συμβουλίου που επιτρέπει την έναρξη των διαπραγματεύσεων και τον ορισμό του διαπραγματευτή της Ένωσης. Το Συμβούλιο μπορεί επίσης να απευθύνει οδηγίες διαπραγμάτευσης στον διαπραγματευτή. Δεν υπάρχει άλλη νομική πράξη που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για την επίτευξη του στόχου που επιδιώκεται με την παρούσα σύσταση.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Ά.Α.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Στις συμφωνίες θα πρέπει να περιληφθούν διατάξεις με τις οποίες διασφαλίζεται η οικονομική συμβολή του Ηνωμένου Βασιλείου για τη στήριξη του έργου της Ένωσης σε αυτούς τους τομείς πολιτικής.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

5.1. Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της σύστασης

Με την παρούσα σύσταση η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καλεί το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να εγκρίνει την έναρξη διαπραγματεύσεων για σύναψη συμφωνιών μεταξύ της Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου για τη δημιουργία κοινού υγειονομικού και φυτοϋγειονομικού χώρου και για τη σύνδεση των οικείων συστημάτων εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, να ορίσει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως διαπραγματευτή της Ένωσης, να απευθύνει οδηγίες στον διαπραγματευτή και να ορίσει επιτροπές σε διαβούλευση με τις οποίες πρέπει να διεξαχθούν οι διαπραγματεύσεις.

Κοινά στοιχεία αμφότερων των συμφωνιών:

1. Αμφότερες οι συμφωνίες θα πρέπει να ισχύουν με την επιφύλαξη της ορθής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς της Ένωσης και των αντίστοιχων συστημάτων.

2. Καμία συμφωνία δεν θα πρέπει να παρέχει στο Ηνωμένο Βασίλειο το δικαίωμα να συμμετέχει στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της Ένωσης. Ωστόσο, το Ηνωμένο Βασίλειο θα πρέπει να συμμετέχει σε πρώιμο στάδιο και να συμβάλλει με τον κατάλληλο τρόπο, ως χώρα που δεν είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στη διαδικασία διαμόρφωσης αποφάσεων για τις νομικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης στους τομείς που καλύπτονται από την υποχρέωση δυναμικής ευθυγράμμισης και ταυτόχρονης εφαρμογής. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να διαβουλεύεται με το Ηνωμένο Βασίλειο σε πρώιμο στάδιο χάραξης πολιτικής. Τα εν λόγω δικαιώματα δεν θα καλύπτουν τη συμμετοχή στις εργασίες του Συμβουλίου ή των προπαρασκευαστικών του οργάνων.

3. Αμφότερες οι συμφωνίες θα πρέπει να προβλέπουν την υποχρέωση του Ηνωμένου Βασιλείου να ευθυγραμμιστεί δυναμικά με τη σχετική νομοθεσία της Ένωσης. Η αρχή της δυναμικής ευθυγράμμισης θα πρέπει να διασφαλίζει ότι εφαρμόζονται ταυτόχρονα πανομοιότυποι κανόνες εντός του πεδίου εφαρμογής της συμφωνίας.

4. Αμφότερες οι συμφωνίες θα πρέπει να διασφαλίζουν την ομοιόμορφη ερμηνεία και εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης με βάση τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης· ειδικότερα, η ερμηνεία που δίδεται στους εφαρμοστέους κανόνες εντός της Ένωσης θα πρέπει επίσης να εφαρμόζεται στις σχέσεις μεταξύ των μερών.

5. Αμφότερες οι συμφωνίες θα πρέπει να περιλαμβάνουν αποτελεσματικούς μηχανισμούς επίλυσης διαφορών με τη συμμετοχή ανεξάρτητου διαιτητικού δικαστηρίου και να διασφαλίζουν ότι το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι η ανώτατη αρχή που αποφαίνεται επί όλων των ζητημάτων του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και είναι σε θέση να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των συμφερόντων της Ένωσης σε περίπτωση μη τήρησης των συμφωνιών.

6. Οι συμφωνίες θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι χρησιμοποιείται η δομή των θεσμικών επιτροπών της συμφωνίας εμπορίου και συνεργασίας για τη διαχείριση των νέων συμφωνιών.

7. Οι συμφωνίες θα πρέπει να περιλαμβάνουν διατάξεις που διασφαλίζουν ότι υπάρχει η δυνατότητα λήψης αμοιβαίων αντιμέτρων μεταξύ των νέων συμφωνιών και των τομέων που καλύπτονται από τη συμφωνία εμπορίου και συνεργασίας, όπως προβλέπεται στη συμφωνία εμπορίου και συνεργασίας.

8. Οι συμφωνίες θα πρέπει να διασφαλίζουν την εφαρμογή της ρήτρας των μέτρων διασφάλισης που προβλέπεται στη συμφωνία εμπορίου και συνεργασίας (άρθρο 773 της συμφωνίας εμπορίου και συνεργασίας).

9. Το Ηνωμένο Βασίλειο θα πρέπει να συνεισφέρει οικονομικά για τη στήριξη των σχετικών δαπανών που συνδέονται με το έργο της Ένωσης σε αυτούς τους τομείς πολιτικής.

Κύρια στοιχεία σχετικά με τη συμφωνία για έναν κοινό υγειονομικό και φυτοϋγειονομικό χώρο:

10. Η προβλεπόμενη συμφωνία θα πρέπει να προβλέπει τη δημιουργία κοινού υγειονομικού και φυτοϋγειονομικού χώρου μεταξύ της Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου όσον αφορά τη Μεγάλη Βρετανία. Ως εκ τούτου, τα ζώα, τα φυτά, τα τρόφιμα / οι ζωοτροφές ζωικής ή φυτικής προέλευσης και τα συναφή προϊόντα που καλύπτονται από τους κανονισμούς που περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της συμφωνίας, καθώς και σε σχέση με τα πρότυπα που καλύπτονται από τη συμφωνία, θα μετακινούνται μεταξύ της Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου όσον αφορά τη Μεγάλη Βρετανία σαν να μετακινούνται εντός της Ένωσης.

11. Το πεδίο εφαρμογής θα πρέπει να καλύπτει υγειονομικούς και φυτοϋγειονομικούς κανόνες, κανόνες για την ασφάλεια των τροφίμων και γενικούς κανόνες προστασίας των καταναλωτών που εφαρμόζονται στην παραγωγή, τη διανομή και την κατανάλωση αγροδιατροφικών προϊόντων, τον κανονισμό για τα ζώντα ζώα και τα φυτοφάρμακα, τους κανόνες για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων, καθώς και τα πρότυπα εμπορίας που εφαρμόζονται σε ορισμένους τομείς ή προϊόντα.

12. Η αρχή της δυναμικής ευθυγράμμισης που αναφέρεται ανωτέρω θα πρέπει να διασφαλίζει ότι πανομοιότυποι κανόνες που εμπίπτουν στο εν λόγω πεδίο εφαρμογής εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού σε σχέση με τη Μεγάλη Βρετανία και εντός της Ένωσης, προκειμένου να δημιουργηθεί ένας κοινός υγειονομικός και φυτοϋγειονομικός χώρος. Πέραν της αρχής αυτής, στη συμφωνία θα πρέπει να προβλέπεται η ταυτόχρονη εφαρμογή του συνόλου αυτών των κανόνων στο Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού σε σχέση με τη Μεγάλη Βρετανία.

13. Επιπλέον, η συμφωνία θα πρέπει να προβλέπει ότι ορισμένες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων έκτακτης ανάγκης και εκείνων που ισχύουν για την είσοδο ζώων, φυτών, τροφίμων/ζωοτροφών ζωικής ή φυτικής προέλευσης, καθώς και συναφών προϊόντων, στην Ένωση από τον υπόλοιπο κόσμο, εφαρμόζονται άμεσα στο Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού σε σχέση με τη Μεγάλη Βρετανία.

14. Η συμφωνία θα πρέπει να παρέχει στο Ηνωμένο Βασίλειο τις ίδιες δυνατότητες ανάληψης στοχευμένης δράσης για την προστασία της βιοπροφύλαξης και της δημόσιας υγείας της χώρας με τις δυνατότητες που παρέχονται στα κράτη μέλη βάσει του δικαίου της Ένωσης. Επιπλέον, η συμφωνία μπορεί να περιλαμβάνει συνοπτικό κατάλογο περιορισμένων εξαιρέσεων από τις αρχές της δυναμικής ευθυγράμμισης και της ταυτόχρονης εφαρμογής. Εξαίρεση θα πρέπει να γίνεται δεκτή μόνον εάν: i) δεν έχει ως αποτέλεσμα την εφαρμογή χαμηλότερων προτύπων στο Ηνωμένο Βασίλειο όσον αφορά τη Μεγάλη Βρετανία σε σύγκριση με εκείνα που ορίζονται στους σχετικούς κανόνες της Ένωσης· ii) δεν μπορεί να γίνει επίκληση αυτής προκειμένου να περιοριστεί ή να επηρεαστεί αρνητικά, με κάθε άλλον τρόπο, η είσοδος στην επικράτεια του Ηνωμένου Βασιλείου ζώων, φυτών και

εμπορευμάτων καταγωγής Ένωσης η οποία πραγματοποιείται σε συμμόρφωση με το δίκαιο της Ένωσης· iii) σέβεται την αρχή σύμφωνα με την οποία στην Ένωση μπορούν να εισέλθουν ζώα, φυτά και εμπορεύματα μόνον εφόσον τηρείται το δίκαιο της Ένωσης.

Κύρια στοιχεία σχετικά με τη συμφωνία σύνδεσης των συστημάτων εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ένωσης:

15. Η συμφωνία θα πρέπει να συνδέει τα συστήματα εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου, διασφαλίζοντας αμοιβαία αναγνώριση των δικαιωμάτων εκπομπής.

16. Η συμφωνία θα πρέπει να διασφαλίζει ότι κάθε μέρος δεν εφαρμόζει τον δικό του μηχανισμό συνοριακής προσαρμογής άνθρακα σε εισαγόμενα εμπορεύματα καταγωγής του άλλου μέρους, υπό την προϋπόθεση ότι τηρείται η σχετική νομοθεσία της ΕΕ.

17. Οι τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της συμφωνίας θα πρέπει να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων: την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, την παραγωγή βιομηχανικής θερμότητας (εξαιρουμένης της ατομικής θέρμανσης κατοικιών), τη βιομηχανία, τις εγχώριες και διεθνείς θαλάσσιες μεταφορές καθώς και τις εγχώριες και διεθνείς αεροπορικές μεταφορές και, εντός αυτού του πλαισίου, η συμφωνία θα πρέπει να διασφαλίζει τη δυναμική ευθυγράμμιση του Ηνωμένου Βασιλείου με τους σχετικούς κανόνες της Ένωσης. Η συμφωνία θα πρέπει να προβλέπει μια διαδικασία για την περαιτέρω επέκταση του καταλόγου των τομέων που θα καλύπτονται.

18. Η συμφωνία θα πρέπει να απαιτεί από το Ηνωμένο Βασίλειο να ευθυγραμμιστεί δυναμικά με το σχετικό κεκτημένο, ιδίως με την οδηγία 2003/87/ΕΚ και τη δευτερογενή νομοθεσία.

19. Το πεδίο της δυναμικής ευθυγράμμισης θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει όλες τις διατάξεις του χρηματοπιστωτικού κανονιστικού και εποπτικού πλαισίου της ΕΕ που εφαρμόζεται στην εμπορία δικαιωμάτων του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (στο εξής: ΣΕΔΕ της ΕΕ) και των σχετικών παραγώγων τους.

20. Η συμφωνία θα πρέπει να καθορίζει ότι οι στόχοι για το ανώτατο όριο και την πορεία μείωσης του Ηνωμένου Βασιλείου θα πρέπει να είναι τουλάχιστον εξίσου φιλόδοξοι με τους στόχους για το ανώτατο όριο και την πορεία μείωσης που ακολουθεί η Ένωση.

Σύσταση για

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

με την οποία εγκρίνεται η έναρξη διαπραγματεύσεων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας για έναν κοινό υγειονομικό και φυτοϋγειονομικό χώρο μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου όσον αφορά τη Μεγάλη Βρετανία και για τη σύνδεση των συστημάτων εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ένωσης

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 207 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο και το άρθρο 192 παράγραφος 1 σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφοι 3 και 4 αυτής,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Λαμβάνοντας υπόψη τα ακόλουθα:

(1) Η συμφωνία εμπορίου και συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, αφενός, και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, αφετέρου (στο εξής: συμφωνία εμπορίου και συνεργασίας)[7] εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2021. Σε συνδυασμό με τη συμφωνία για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (στο εξής: συμφωνία αποχώρησης)[8], αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο των διμερών σχέσεων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Ένωση) και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας (στο εξής: Ηνωμένο Βασίλειο).

(2) Στις 31 Δεκεμβρίου 2020, όταν έληξε η μεταβατική περίοδος που προβλεπόταν στη συμφωνία αποχώρησης, το δίκαιο της Ένωσης έπαυσε να εφαρμόζεται στο Ηνωμένο Βασίλειο, ενώ τέθηκε σε εφαρμογή το πρωτόκολλο για τις Ιρλανδία / Βόρεια Ιρλανδία —το οποίο πλέον αναφέρεται ως πλαίσιο του Ουίνδσορ[9]— που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της συμφωνίας αποχώρησης.

(3) Από την 1η Ιανουαρίου 2021, οι υγειονομικοί και φυτοϋγειονομικοί χώροι της Ένωσης, αφενός, και του Ηνωμένου Βασιλείου, αφετέρου, έχουν διαχωριστεί και διέπονται από χωριστή νομοθεσία και χωριστές πολιτικές. Ωστόσο, οι υγειονομικοί και φυτοϋγειονομικοί κανόνες της Ένωσης καθώς και άλλοι σχετικοί κανόνες εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού σε σχέση με τη Βόρεια Ιρλανδία δυνάμει του πλαισίου του Ουίνδσορ, και, κατ' επέκταση, η Βόρεια

[7] ΕΕ L 149 της 30.4.2021, σ. 10.

[8] ΕΕ L 29 της 31.1.2020, σ. 7.

[9] «Πλαίσιο του Ουίνδσορ» είναι η νέα ονομασία του πρωτοκόλλου για τις Ιρλανδία / Βόρεια Ιρλανδία, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση αριθ. 1/2023 της μεικτής επιτροπής που συγκροτήθηκε με τη συμφωνία αποχώρησης, σύμφωνα με την κοινή δήλωση αριθ. 1/2023 της Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου (ΕΕ L 102 της 17.4.2023, σ. 87).

Ιρλανδία συμπεριλαμβάνεται στον υγειονομικό και φυτοϋγειονομικό χώρο της Ένωσης.

(4) Από την 1η Ιανουαρίου 2021 η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο διαθέτουν χωριστά συστήματα εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, με εξαίρεση το Ηνωμένο Βασίλειο όσον αφορά τη Βόρεια Ιρλανδία, όπου εφαρμόζεται το σύστημα εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της Ένωσης στον βαθμό που σχετίζεται με τις αγορές χονδρικής πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας σύμφωνα με το άρθρο 9 και το παράρτημα 4 του πλαισίου του Ουίνδσορ.

(5) Από την έναρξη της διαδικασίας που οδήγησε στην αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση, η Ένωση έχει επιδείξει προθυμία για τη δημιουργία κοινού υγειονομικού και φυτοϋγειονομικού χώρου με το Ηνωμένο Βασίλειο όσον αφορά τη Μεγάλη Βρετανία, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι κατάλληλες προϋποθέσεις.

(6) Στο άρθρο 764 της συμφωνίας εμπορίου και συνεργασίας προβλέπεται ότι η καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής συνιστά ουσιώδες στοιχείο της εταιρικής σχέσης που θεσπίζεται με τη συμφωνία εμπορίου και συνεργασίας και τις μελλοντικές συμπληρωματικές συμφωνίες.

(7) Σύμφωνα με το άρθρο 392 παράγραφος 6 της συμφωνίας εμπορίου και συνεργασίας, η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο εξετάζουν σοβαρά τη σύνδεση των αντίστοιχων συστημάτων τιμολόγησης των ανθρακούχων εκπομπών κατά τρόπο που διαφυλάσσει την ακεραιότητα των εν λόγω συστημάτων και προβλέπει τη δυνατότητα αύξησης της αποτελεσματικότητάς τους.

(8) Το άρθρο 25 παράγραφος 1α της οδηγίας 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[10] (στο εξής: οδηγία 2003/87/ΕΚ) προβλέπει τη δυνατότητα σύναψης συμφωνιών με τρίτες χώρες για την αμοιβαία αναγνώριση δικαιωμάτων μεταξύ των συστημάτων εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

(9) Σύμφωνα με την οδηγία 2003/87/ΕΚ, κάθε τέτοιο σύστημα εμπορίας εκπομπών τρίτων χωρών πρέπει να είναι υποχρεωτικό και να βασίζεται σε απόλυτα ανώτατα όρια εκπομπών. Τα κριτήρια αυτά πληρούνται επί του παρόντος από το σύστημα εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου του Ηνωμένου Βασιλείου.

(10) Σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφοι 4 και 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2023/956 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[11] (στο εξής: κανονισμός για τον ΜΣΠΑ), ο κανονισμός για τον ΜΣΠΑ δεν εφαρμόζεται σε εμπορεύματα καταγωγής τρίτων χωρών με τις οποίες η Ένωση έχει συνάψει συμφωνία με την οποία συνδέονται πλήρως το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών της Ένωσης και το σύστημα εμπορίας εκπομπών της εν λόγω τρίτης χώρας και τα οποία πληρούν όλες τις σχετικές προϋποθέσεις.

(11) Κατά τη σύνοδο κορυφής της 19ης Μαΐου 2025 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ηνωμένο Βασίλειο συμφώνησαν σε μια κοινή αντίληψη που καθορίζει τις δράσεις

---

[10] Οδηγία 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Ένωσης και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 275 της 25.10.2003, σ. 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/2024-03-01).

[11] Κανονισμός (ΕΕ) 2023/956 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 2023, για τη θέσπιση μηχανισμού συνοριακής προσαρμογής άνθρακα (ΕΕ L 130 της 16.5.2023, σ. 52, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/956/oj).

προς τη δημιουργία ενός κοινού υγειονομικού και φυτοϋγειονομικού χώρου και τη σύνδεση των οικείων συστημάτων εμπορίας εκπομπών ως βασικές προτεραιότητες. Επίσης, στο πλαίσιο της κοινής αντίληψης καθορίζεται η πολιτική συμφωνία για μια σειρά υποκείμενων παραμέτρων ως προς τις μελλοντικές δράσεις σχετικά με τις συμφωνίες για έναν κοινό υγειονομικό και φυτοϋγειονομικό χώρο και τη σύνδεση των συστημάτων εμπορίας εκπομπών του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ένωσης, ενώ παράλληλα υπενθυμίζεται ότι οι δυο πλευρές θα προχωρήσουν ταχέως στην ανάληψη των εν λόγω δεσμεύσεων σύμφωνα με τις αντίστοιχες διαδικασίες και τα αντίστοιχα νομικά πλαίσια.

(12) Συνεπώς, θα πρέπει να ξεκινήσουν διαπραγματεύσεις με σκοπό τη σύναψη δύο χωριστών συμφωνιών με το Ηνωμένο Βασίλειο: μίας για τη δημιουργία κοινού υγειονομικού και φυτοϋγειονομικού χώρου και μίας για τη σύνδεση των συστημάτων εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ένωσης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να διαπραγματευτεί, εξ ονόματος της Ένωσης, με το Ηνωμένο Βασίλειο:

α) συμφωνία για έναν κοινό υγειονομικό και φυτοϋγειονομικό χώρο μεταξύ της Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου όσον αφορά τη Μεγάλη Βρετανία·

β) συμφωνία για τη σύνδεση των συστημάτων εμπορίας εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου.

Άρθρο 2

Οι οδηγίες διαπραγμάτευσης παρατίθενται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 3

Οι διαπραγματεύσεις διεξάγονται σε διαβούλευση με την (η ονομασία της ειδικής επιτροπής ή των ειδικών επιτροπών εισάγεται από το Συμβούλιο).

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Επιτροπή.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος